

nævnte kortblade. Til gengæld vil man ved en sådan registrering kunne inddrage diger, som er for små til at være optaget på kortbladene, eller som af andre grunde ikke er angivet på disse, under beskyttelsen.

Den automatiske beskyttelse af diger, der er optaget på kortene, vil således efterhånden kunne afløses af en beskyttelse, der er baseret på en konkret udpegning. Det forudsættes herved, at miljøministeren fastsætter nærmere regler, der indebærer bl.a. at amtsrådets forslag om hvilke diger, der skal være omfattet af beskyttelsen, fremlægges til offentligt gennemsyn og derefter – med de indkomne bemærkninger – indsendes til miljøministerens godkendelse. Der vil således blive udstedt en bekendtgørelse efter principperne i de hidtil gældende regler for udpegning af vandløb.

Det bemærkes iøvrigt, at langt hovedparten af de beskyttelsesværdige diger er optaget på de ovennævnte kort.

4.4. Vedligeholdelse af diger

Beskyttelsen af digerne indebærer ikke en pligt for ejeren til at vedligeholde digerne på dennes ejendom, og omvendt kræver sædvanlig vedligeholdelse heller ikke nogen dispensation. Beskyttelsen betyder først og fremmest, at det kræver tilladelse, hvis man skal nedlægge diger eller dele heraf. Der er ikke noget forbud mod at foretage indgreb i en eventuel beplantning på eller omkring digerne, f.eks. ved at beskære træer og buske. Ofte vil en sådan pleje af vegetationen være hensigtsmæssig både i økologisk og landskabsmæssig henseende. Afgørende for, om der kræves dispensation, er også her, om der sker en ændring i tilstanden af diget. Men bestemmelsen må administreres med skønsomhed, idet det væsentlige er at undgå, at digerne nedlægges. Der vil blive udarbejdet nærmere retningslinier om dette emne, ligesom det vil blive centralt i oplysningsarbejdet.

4.5. Fortidsminder

Diger, der har en særlig kulturhistorisk interesse, kan beskyttes som fortidsminder, jf. bestemmelsen i § 4, stk. 2, jf. § 12.

Det er i § 4, stk. 2 sikret, at sten- og jorddiger ikke samtidig er omfattet af den generelle beskyttelse i medfør af § 4 og fortidsmindebeskyttelse i medfør af § 12.

5. Plejeforanstaltninger

Foranstaltninger, der klart tjener til at opretholde områdets hidtidige tilstand, vil kunne ske uden tilladelse. Dette gælder for eksempel fjernelse af selvsået opvækst af træer og buske i begrænset omfang.

Foranstaltninger, der rækker ud over almindelig pleje af områdets hidtidige tilstand, kræver dispensation, selv om de tager sigte på at forbedre naturtilstanden, f. eks. hvis der er tale om en genopretning af en tidligere tilstand (naturrestaurering).

Landbrugsarealer, der tages ud af omdriften og underkastes pleje efter aftale med lodsejeren (f.eks. en aftale efter reglerne i landbrugslovgivningen om støtte til miljøfølsomme områder), vil i visse tilfælde undergå en sådan forandring, at de bliver omfattet af beskyttelsen i § 3. Der er med hjemmel i naturfredningsloven fastsat regler, som undtager sådanne arealer fra reglerne i lovens §§ 43–43 b, jf. pkt. 9 nedenfor. Denne undtagelsesordning vil blive opretholdt, også for de nye biotyper. Anderledes derimod, hvis et naturområde reetableres ifølge aftale gennem et engangstilskud efter reglerne i kapitel 8. Spørgsmål af denne art må afklares i aftalen med lodsejeren, således at misforståelser undgås. Når et areal uden aftale med myndighederne herom vokser sig ind i en af de i § 3 nævnte naturtyper, vil det blive omfattet af reglerne herom. Dette vil blive præciseret i de administrative forskrifter, som udstedes efter loven.

6. Særligt vedrørende gødskning og sprøjtning

I overensstemmelse med den tidligere praksis på området kræver gødskning eller anvendelse af kemiske bekæmpelsesmidler tilladelse, i det omfang sådanne foranstaltninger ikke tidligere er indgået i landbrugsdriften på et areal, der er omfattet af §§ 3 og 4.

Vedrørende gødskning i moser og heder gælder der imidlertid umiddelbart et forbud, idet selve eksistensen af disse naturtyper som regel er ensbetydende med, at der ikke hidtil har været gødsket, eller at gødskning i hvert fald har været uden særlig landbrugsmæssig interesse. Gødskning sådanne steder må derfor anses som en foranstaltning, der ændrer tilstanden, og som derfor ikke kan ske uden dispensation. Det bemærkes herved, at det i det hidtidige vådområdecirkulære (cirkulære nr. 222 af 1. december 1978, pkt. 4.2) er nævnt, at aflæsning af gødning i moser ikke kan ske uden tilladelse.

Gødskning i hidtidigt omfang, d.v.s. med anvendelse af gødskningsmidler, der ikke overstiger hidtil anvendte mængder, kræver ikke tilladelse. Det samme gælder m.h.t. kemiske bekæmpelsesmidler. En ordning, hvorefter gødskning i visse områder er tilladt i hidtidigt omfang, er imidlertid vanskelig at administrere. Der er derfor i § 3, stk. 4, foreslået en hjemmel for miljøministeren til at fastsætte regler herom.